

ANNE-GRETHER BJARUP RIIS
& THOMAS RYDAHL

ULYKKENS ÅR
EGESKOV

ROMANSERIE BOG 1 POLITIKENS FORLAG

1.

I den bidende frost, oppe på fjedervognens buk, sad kusken iført stor frakke og lange forede støvler, og tømmerne surret om et par kraftige læderhandsker. Ved hans side sad Oda og holdt uldsjalet tæt om de rystende skuldre. Ånden stod ud af hende i en hvid tåge, og hun måtte trampe med støvlerne mod vogngulvet, for at fødderne ikke skulle blive stive af kulde.

Lige inden afrejse havde hun fået lov at overtage sin mors aflagte knapstøvler med de stærkt svungne pompadourhæle, nu sad hun og ærgrede sig, for det brune skind var sprukket og papirstyndt, og snuderne firkantede og trange, så begge storetæer efterhånden føltes som sten. Men hellere det end hendes udtrådte snørestøvler, hvor sålen hele tiden gik fra, for ikke en finger måtte man kunne sætte på hendes fremtoning. Det vidste Oda godt.

Hun drejede hovedet og kiggede på fletkufferten med læderremmene, som stod på vognens lad. Stykke for stykke havde hendes mor lagt familiens bedste tøj ned i kufferten, ovenikøbet to nøgler uldgarn og et par strikkepinde, en lille stofpose med tørret lavendel og lusekammen af messing, som havde løbet gennem håret på samtlige fem søskende hver anden lørdag, når det var vaske-dag. Det havde været en svær afsked. De små forstod ingenting og kyssede hende farvel, som om hun skulle på kroen, mens storebror Viggo krammede hende så hårdt, at al luft røg ud af hende. Hendes

mor begreb ikke, hvorfor det hele skulle gå så hurtigt. Og hendes far ... Han var der slet ikke til afskeden, sikkert fordi beverdingen, hvor han og sjakket gik hen efter arbejde, holdt åbent til den lyse morgen.

Og det *var* gået hurtigt. I to år havde hun arbejdet på Den Gyldne Støvle på Albani Torv. Kroejeren var fætter til husjomfruen på Egeskov, og da de akut stod og manglede en stuepige på slottet, havde han anbefalet Oda til stillingen. Uden at tænke alt for længe over det, havde Oda bare takket ja. Og nu sad hun så her uroligt på bukken på vej mod et nyt liv. Den slags chancer måtte man ikke lade gå sin næse gå forbi.

Vognen kørte over et bump, og som en indgroet refleks kiggede hun sig hurtigt omkring for at se, om noget ubehageligt var på færde. I stedet fik hun øje på slottet, og hendes mund gled op. I den knitrende vintermorgens horisont tegnede det sig mod den rødlige himmel. Egeskov Slot, som hun kun havde haft vage forestillinger om. Inde i byen havde hun da set Skt. Knuds Kirke og andre prangende bygninger, men det her lignede noget fra et eventyr. Murene vrimlede med store og små vinduer, næsten som Odense Tugthus, og de to runde tårne i hver side havde finurlige spidse hatte som tag. Der var et sandt virvar af takker og spir og tegl og gesimser, og alligevel hvilede en ro over den sneklædte bygning, omgivet af den røde morgendis. Hvis hun havde været i tvivl om, hvorvidt huset virkelig var blandt de fineste i landet, sådan som en af pigerne nede fra kroen havde sagt, var hun det ikke længere.

„Nå,“ sagde kusken, så det gibbede i Oda. „Man er nok en af de heldige, der sådan får lov at komme inden for murene.“ Han hev i tømmerne og svingede den bumlende vogn ind på en mindre vej.

„Jo,“ svarede Oda og prøvede at smile, men der var snart ikke flere smil tilbage i hende.

Hun drejede hovedet væk. Igen vældede mørket op i hende, selvom hun havde besluttet sig for at holde det nede. Den gungrende lyd fra hestenes hove, da de red over broen, gjorde næsten

ondt i hende, og hun lagde mærke til, at solens flammende skær, der havde bredt sig som en ildebrand på himlen, skinnede på den tilfrosne voldgrav, og et øjeblik så det ud, som om slottet havde rejst sig fra vandets mørke dyb og presset sig op gennem isen.

Kusken rullede med tungen, *prrrr*, fjedervognen standsede med et ryk lige efter en rundet port.

„Hvor er lakajerne?“ råbte han til to karle, der var i færd med at feje halm og sne over på møddingen. „De plejer at komme ud og hente post og varer.“

Den ene karl, der havde et halstørklæde snurret helt op om næsen og en rød hue godt nede om ørene, trak lidt på skuldrene.

„De har travlt!“ råbte den største, en tæt fyr med sne i overskægget. „Der kommer stort selskab i aften.“

„Så se I til at få læsset goderne af,“ råbte kusken tilbage. „Dyrene trænger til en spand davre, og det samme gør man selv.“ Han trådte ned fra vognen, pustede i sine handsker, så ånden stod om hans ansigt.

Karlen med overskægget slap kost og skovl og trak den anden karl med sig. De løftede posten ned, en pakke i brunt papir, satte den fra sig i sneen ved trappen. Den mindste af dem, ham med halstørklædet, sendte Oda et hurtigt blik.

Hun følte sig svimmel, overvældet, vidste ikke, hvad hun skulle gøre af sig selv.

„Det hele, alle varerne, kom så,“ smældede kusken, inden han forsvandt over pladsen. „Også den lille dame.“

Karlene kiggede på hinanden.

Den store rullede en tønde af ladet. „Det hele skal ned i køkkenet, men det må lakajerne sgu selv klare.“

Den mindste nikkede, trådte hen til bukken og rakte Oda en hånd. Han sagde ikke noget, kiggede dårligt nok på hende. Hun støttede sig til hånden, som var lige så kold som hendes egen, kom ned ad de glatte trin, stod lidt og svajede i den knagende sne. Hun kunne ikke mærke sine fødder, knæene var stive, og ryggen gjorde

ondt. Det var mere end seks timer, siden de havde forladt Odense omkring midnat. Oda havde aldrig kendt andet, aldrig set andet end Vindegade og Grønnegade, fyldebøtterne ved mosen, høkerne på Fisketorvet og de mange liner med blafrende vasketøj ved blegepladsen. Nu var hun ankommet til en helt anden verden, alt for stor og skræmmende. Hendes blik gled op ad slottets røde mure, helt tæt på var det så enormt, at hun følte sig lillebitte og ubetydelig.

„Jeg tror sgu, det er hende den nye,“ sagde den store med lav stemme, men højt nok til, at Oda kunne høre det. „Sådan en splejs. Ikke som den sidste,“ grinede han i overskægget.

„Hold nu op, Madsen,“ sagde karlen med halstørklædet, inden Oda lagde mærke til, at hun stadig holdt ham i hånden. Hurtigt slap hun den, vaklede lidt.

Karlen skyndte sig at finde hendes kuffert.

„Du har ikke andet?“ spurgte han og hankede op i den.

Hun rystede på hovedet. Mærkede et stænk af skam. Et skvulp af opkast i munden, måske var det køresyge, den slags havde hun hørt om.

„Hun er nok for fin til at tale,“ sagde den anden og bukkede med overdreven elegance. „Så må vi hellere byde den fine frøken velkommen til Egeskov.“

Oda ville sige noget. Svare igen, men der skete intet.

I stedet dansede små lysende punkter for øjnene af hende, og hun sank sammen i sneen.